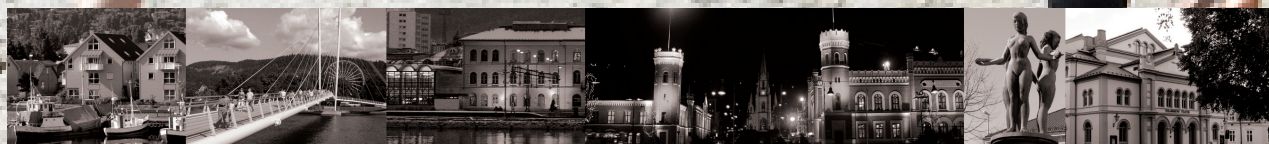

DRAMMEN
KOMMUNE

Drammen bykasse Økonomirapport per juli 2018

Rådmannen, 31. august 2018

Økonomirapport per juli 2018

Innhold

1. Oppsummering	3
2. Status budsjett 2018	6
3. Utviklingen innenfor lønn og lønnsrefusjoner	6
4. Regnskapsstatus for programområdene	7
Programområde 01 Barnehage.....	7
Programområde 02 Oppvekst	9
Programområde 05 Helse-, sosial- og omsorgstjenester	9
Programområde 12 Grunnskole	10
Programområde 13 Introduksjonstjenester	10
5. Sentrale poster	11
5.1 Skatt og rammetilskudd	11
5.2 Andre sentrale inntekter	12
5.3 Finansielle poster	13
5.4 Overføring fra kommunens bedrifter	15

1. Oppsummering

I det etterfølgende gis en kortfattet vurdering av økonomisk status per 31. juli 2018. Drammen bykasses regnskapsresultat per juli i år viser et negativt avvik på 2,1 millioner kroner i forhold til periodebudsjettet. Rådmannen velger ved denne rapporteringen å opprettholde årsprognosen i samsvar med de forutsetninger som ble lagt til grunn ved behandlingen av 1. tertialrapport. Dette innebærer et netto driftsresultat på 22,1 millioner kroner.

Hovedpunktene fra økonomianalysen er følgende:

- Kommunens skattevekst har falt ytterligere siden forrige rapportering per mai, og skatteutviklingen i Drammen er svakere enn på landsbasis. Per utgangen av juli er skatteveksten i Drammen på 1,8 prosent, mens den på landsbasis er på 3,9 prosent. For Drammen kommune innebærer dette en mindreinntekt på 11 millioner kroner i forhold til periodisert budsjett. Det forventes at skatteutviklingen i årets siste måneder kan bli noe høyere enn forutsatt i budsjettet, og rådmannen legger foreløpig til grunn at årsprognosen opprettholdes i samsvar med budsjett.
- Rammetilskuddet er per juli 14,3 millioner kroner høyere enn budsjett. Dette skyldes høyere inntektsutjevning enn forutsatt, som følge av at kommunes skatteinntekt per innbygger i perioden januar – mai er på 95,3 prosent av landsgjennomsnittet mens budsjettforutsetningen for 2018 er på 97,4 prosent. Endelig inntektsutjevning vil avhenge av den videre utviklingen i skatteinngangen både lokalt og nasjonalt.
- Det er per utgangen av mai bosatt 49 flyktninger inklusiv fire enslige mindreårige. Dette innebærer at 3/4 av årets vedtatte kvote på 65 personer er bosatt. Inntektene fra integreringstilskudd er per mai 1,8 millioner lavere enn budsjettet, mens inntektene fra særtilskuddet til enslige mindreårige flyktninger er 3,5 millioner kroner høyere enn budsjett. I denne omgang opprettholdes årsprognosene som budsjettet, men det kan ligge an til noe høyere inntekter fra særtilskuddet enn forutsatt.
- Programområdene viser et resultat i samsvar med budsjett per utgangen av juli. Målt i forhold til revidert årsbudsjett for 2018 er forbruksprosenten på 53,5 prosent når 7/12 (58,3 prosent) av året er passert.

Programområdene vurderes gjennomgående å være under god kontroll per utgangen av juli. Det er imidlertid en viss usikkerhet knyttet til utviklingen innfor programområdene 05 Helse-, sosial- og omsorgstjenester og 13 Introduksjonstjenester som viser et merforbruk på henholdsvis 13,9 og 2,3 millioner kroner.

Bystyret vedtok ved behandlingen av 1. tertialrapport å tilføre programområdene 68,5 millioner kroner, inklusiv tilbakeføring av netto mindreforbruk i 2017 med 51,1 millioner kroner. Rådmannen forventer at programområdene etter denne styrkingen styrer mot balanse på årsbasis.

Lønnsutgiftene, sett i sammenheng med refusjon sykelønn og fødselspenger, viser per juli en netto merkostnad på 28,9 millioner kroner for programområdene samlet.

- Rentenivået ligger fortsatt innenfor de budsjetterte forutsetningene. Kommunens likviditet er tilfredsstillende, og anslaget for bykassens renteinntekter ble ved behandlingen av 1. tertialrapport oppjustert med 2 millioner kroner. Samlet sett vurderes finansbudsjettet å være under god kontroll.

Tabell 1. Drammen bykasse – hovedoversikt driftsregnskap per juli 2018

Beløp i millioner kroner	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %	Budsjett	Årsprog.	Regnskap
	hittil i fjor	hittil i år	hittil i år			2018	2018	2017
PROGRAMOMRÅDENE	1 888,2	2 007,2	2 007,2	0,0	100,0 %	3 753,0	0,0	3 618,3
P01 Barnehage	300,0	300,6	302,6	1,9	99,4 %	558,5		537,5
P02 Oppvekst	153,5	150,4	153,5	3,2	97,9 %	315,1		302,3
P03 Samfunnssikkerhet	27,6	28,9	28,9	0,0	99,9 %	49,0		46,5
P04 Byutvikling	24,8	28,3	28,9	0,6	97,9 %	27,7		31,8
P05 Helse-, sosial- og omsorgstjenester	704,1	775,2	761,3	-13,9	101,8 %	1 394,2		1 376,5
P06 Kultur	88,1	92,0	92,0	0,0	100,0 %	157,4		145,6
P07 Ledelse, organisering og styring	112,3	122,9	123,8	0,9	99,3 %	229,6		211,8
P08 Kompetanse, omdømmebygging og næring	5,3	4,7	4,6	-0,1	103,0 %	9,9		8,6
P09 Idrett, park og natur	51,2	51,7	52,0	0,3	99,3 %	84,7		81,1
P10 Politisk styring	14,1	13,4	13,5	0,1	99,6 %	22,9		27,5
P11 Vei	25,4	35,7	35,9	0,2	99,4 %	78,8		61,6
P12 Grunnskoleundervisning	397,4	426,0	434,1	8,2	98,1 %	849,5		800,0
P13 Introduksjonstjenester	25,5	31,0	28,7	-2,3	108,1 %	65,5		72,9
P14 Vann og avløp	-41,1	-53,5	-52,6	0,9	101,7 %	-89,8		-85,3
SENTRALE INNTEKTER	-2 422,3	-2 477,8	-2 472,8	5,0	100,2 %	-3 846,6	0,0	-3 821,6
Skatt på inntekt og formue	-1 190,8	-1 212,5	-1 223,5	-11,0	99,1 %	-2 004,5		-2 002,0
Rammetilskudd	-1 134,1	-1 175,0	-1 160,6	14,3	101,2 %	-1 659,3		-1 604,6
Integreringstilskudd (netto)	-69,1	-65,0	-66,7	-1,8	97,4 %	-126,9		-146,1
Vertskommunetilskudd asylmottak	-1,0	-0,4	-0,4	0,0	100,5 %	-0,4		-1,5
Kompensasjonstilskudd	-0,5	0,0	0,0	-0,0	0,0 %	-15,5		-16,9
Særtilskudd enslige mindreårige	-26,8	-25,0	-21,5	3,5	116,3 %	-40,0		-50,5
FINANSIELLE POSTER	55,6	60,1	61,5	1,4	97,7 %	126,7	0,0	112,3
Renteutgifter	35,1	39,9	37,8	-2,1	105,6 %	98,7		93,2
Avdragsutgifter til lånefondet	37,1	38,3	39,2	0,9	97,8 %	115,5		111,4
Renteinntekter	-16,6	-18,1	-15,4	2,7	117,2 %	-32,4		-37,6
Resultat lånefond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	-55,1		-54,7
OVERFØRING TIL/FRA KOMMUNALE BEDRIFTER	-100,8	-105,2	-105,2	0,1	100,1 %	-176,8	0,0	-153,9
Drammen Eiendom KF	-19,5	-24,8	-24,8	0,0	100,1 %	-75,4		-58,4
Glitre Energi AS	-63,3	-57,3	-57,3	0,0	100,1 %	-57,3		-63,3
Lindum AS	-14,3	-23,1	-23,1	0,0	100,0 %	-23,1		-14,3
Drammen Parkering KF	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	-14,5		-14,1
Renovasjonsselskapet i Drammenregionen IKS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	-4,1		0,0
Drammen Kino AS	-3,8	0,0	0,0	0,0	0,0 %	-2,5		-3,8
FELLESUTGIFTER/UFORDELT	-3,4	-3,8	-3,5	0,3	111,0 %	121,7	0,0	33,5
Politiske utvalg (kommunereform)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	6,7		
Refusjon feriepenger sykelønn	-3,6	-3,9	-3,5	0,4	111,0 %	-6,0		-5,7
Årets premieavvik	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	-134,9		-72,5
Årets amortisering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	99,4		99,0
Premieavsetning pensjon	0,0	0,0	0,0	-0,0	0,0 %	11,0		2,8
Lønnsreserve	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	41,0		0,0
Reguleringspremie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	125,1		0,0
Bruk av premiefond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	-20,6		-24,9
Øvrige ufordelte utgifter	0,3	0,0	0,0	-0,0	0,0 %	0,0		34,8
INTERKOMMUNALT SAMARBEID	-17,7	1,1	-7,9	-8,9	-13,7 %	0,0	0,0	-46,1
AVSKRIVNINGER	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0	0,0	0,0
Avskrivninger	0,0	211,5	0,0	-211,5	0,0 %	188,5		194,4
Motpost avskrivninger	0,0	-211,5	0,0	211,5	0,0 %	-188,5		-194,4
NETTO DRIFTSRESULTAT FØR Å.O.D.	-600,3	-518,5	-520,6	-2,1	99,6 %	-22,1	0,0	-257,5
ÅRSOPPGJØRSDISPOSISJONER	0,0	0,0	0,0	-0,0	0,0 %	22,1	0,0	147,3
Avsetninger til disposisjonsfond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	110,2		127,5
Avsetninger til bundne fond	0,0	0,0	0,0	-0,0	0,0 %	0,0		89,6
Overføring til investeringsregnskapet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	92,8		125,4
Bruk av tidligere års regn.messige mindreforbruk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	-110,2		-87,2
Bruk av disposisjonsfond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	-63,3		-67,9
Bruk av bundne fond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0		-36,2
Avsetning/bruk VA-fond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	-7,3		-3,8
ÅRETS RESULTAT	-600,3	-518,4	-520,6	-2,1	99,6 %	0,0	0,0	-110,2

2. Status budsjett 2018

Det er ikke foretatt nye budsjettekniske justeringer ut over de endringer som ble vedtatt ved bystyrets behandling av 1. tertialrapport i juni i år. Bystyrets vedtak innebærer blant annet en samlet økning av programområdenes rammer med 68,5 millioner kroner. Av dette utgjør 51,1 millioner kroner tilbakeføring av programområdenes mindreforbruk i 2017.

3. Utviklingen innenfor lønn og lønnsrefusjoner

Revidert budsjett for lønn inkl. sosiale kostnader er på 2 732 millioner kroner i 2018. Per juli er de akkumulerte lønnsutgiftene på 1 510 millioner kroner, som er 42,4 millioner kroner høyere enn periodisert budsjett. Lønnsutgiftene til og med juli er 6,9 prosent høyere enn i samme periode i fjor. Dette kan delvis tilskrives at Drammen Kjøkken KF ble innlemmet i basisorganisasjonen fra 1. januar 2018 og økning i antall årsverk. Hovedårsakene til dette er «Nye Drammen», og flere årsverk innenfor programområdene 05 Helse-sosial- og omsorgstjenester og 12 Grunnskole.

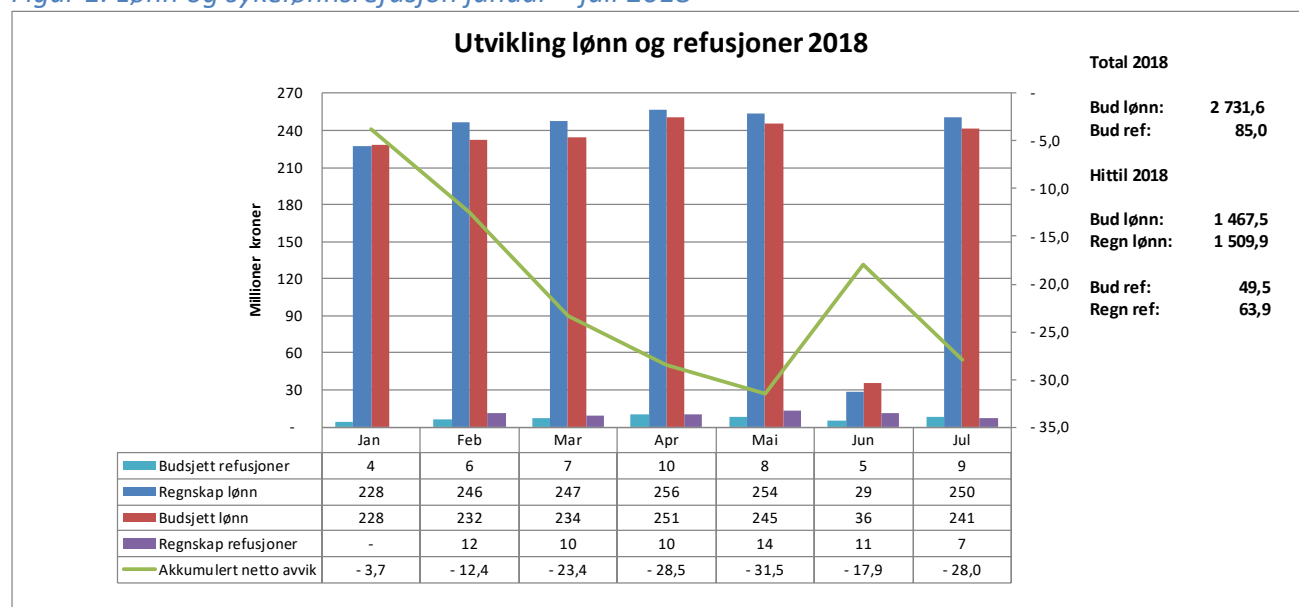
Regulert budsjett for refusjon sykkelønn og fødselspenger er på 85 millioner kroner i 2018. Per juli er refusjoner i forbindelse med sykdom og fødselspenger på 63,9 millioner kroner, som er 14,4 millioner kroner høyere enn periodisert budsjett. Refusjon sykkelønn og fødselspenger er per juli tilnærmet uendret sammenliknet med samme periode periode i fjor.

Lønn og sykkelønnsrefusjoner sett i sammenheng viser per utgangen av juli en netto merutgift på 28 millioner kroner, fordelt som følger:

Brutto lønnsutgifter	42,4 millioner kroner høyere enn periodebudsjettet
Refusjons sykkelønn	9,5 millioner kroner høyere enn periodebudsjettet
Refusjon fødselspenger	4,9 millioner kroner høyere enn periodebudsjettet

Figuren nedenfor viser utviklingen i lønn og sykkelønnsrefusjoner hittil i år. Den grønne grafen viser akkumulert avvik mot budsjett når lønn og sykkelønnsrefusjoner ses i sammenheng (avleses på høyre loddrette akse).

Figur 1. Lønn og sykkelønnsrefusjon januar – juli 2018

4. Regnskapsstatus for programområdene

Programområdene viser et resultat i samsvar med budsjett per utgangen av juli. Målt i forhold til revidert årsbudsjett for 2018 er forbruksprosenten på 53,5 prosent når 7/12 (58,3 prosent) av året er passert.

Programområdene vurderes gjennomgående å være under god kontroll per utgangen av juli. Det er imidlertid en viss usikkerhet knyttet til utviklingen innfor programområdene 05 Helse-, sosial- og omsorgstjenester og 13 Introduksjonstjenester som viser et merforbruk på henholdsvis 13,9 og 2,3 millioner kroner.

Bystyret vedtok ved behandlingen av 1. tertialrapport å tilføre programområdene 68,5 millioner kroner, inklusiv tilbakeføring av netto mindreforbruk i 2017 med 51,1 millioner kroner. Rådmannen forventer at programområdene etter denne styrkingen styrer mot balanse på årsbasis.

Det er i det etterfølgende gitt en kortfattet vurdering av budsjettsituasjonen innenfor enkelte av programområdene.

Programområde 01 Barnehage

Programområde viser et mindreforbruk på 1,9 millioner kroner per juli.

Avviket skyldes i hovedsak et mindreforbruk på 2,3 millioner i de kommunale barnehagene. De, i likhet med Kompetansesenteret melder imidlertid om balanse ved årets slutt.

Barnetallsutvikling

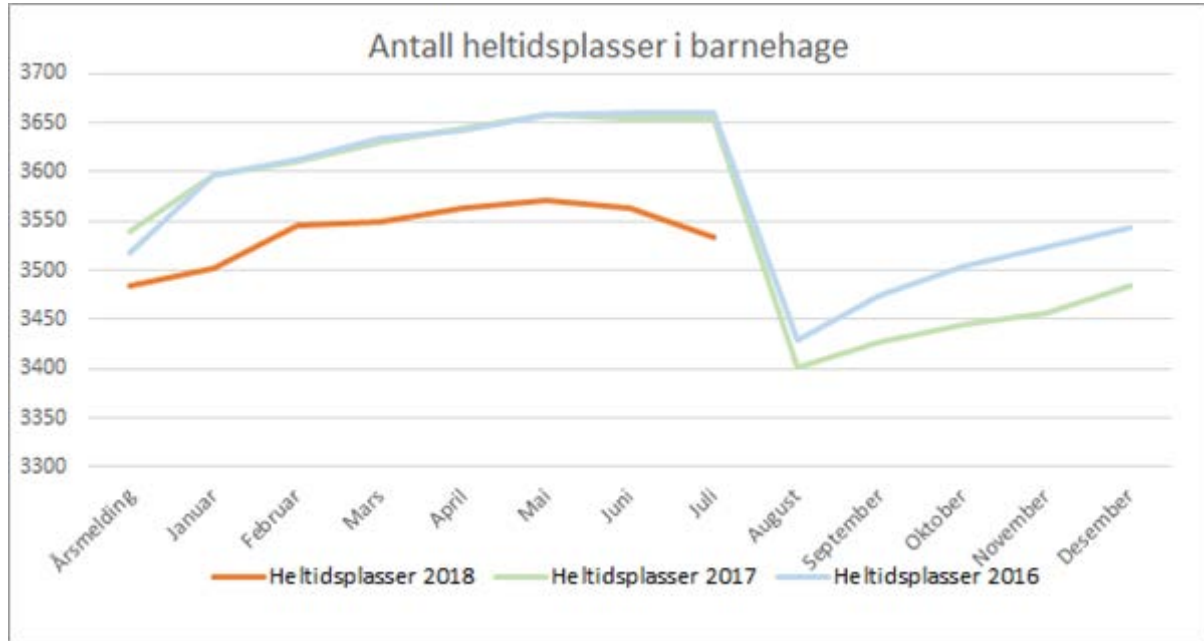
Per juli var det til sammen 3532 barn i private og kommunale barnehager i kommunen, fordelt som følger:

Tabell 2. Heltidsplasser i barnehage per juli 2018

Alder	Kommunale barnehager	Private barnehager	Totalt
0-2 år	523	760	1283
3-6 år	1079	1172	2251
Sum	1602	1932	3534

Dette er til sammen 119 barn færre enn på samme tidspunkt i fjor. Over 60% av nedgangen har skjedd i private barnehager. Barnetallsreduksjonen er større enn forventet. Dersom dette vedvarer vil det kunne føre til et mindreforbruk i størrelsesorden 2-4 millioner kroner på årsbasis.

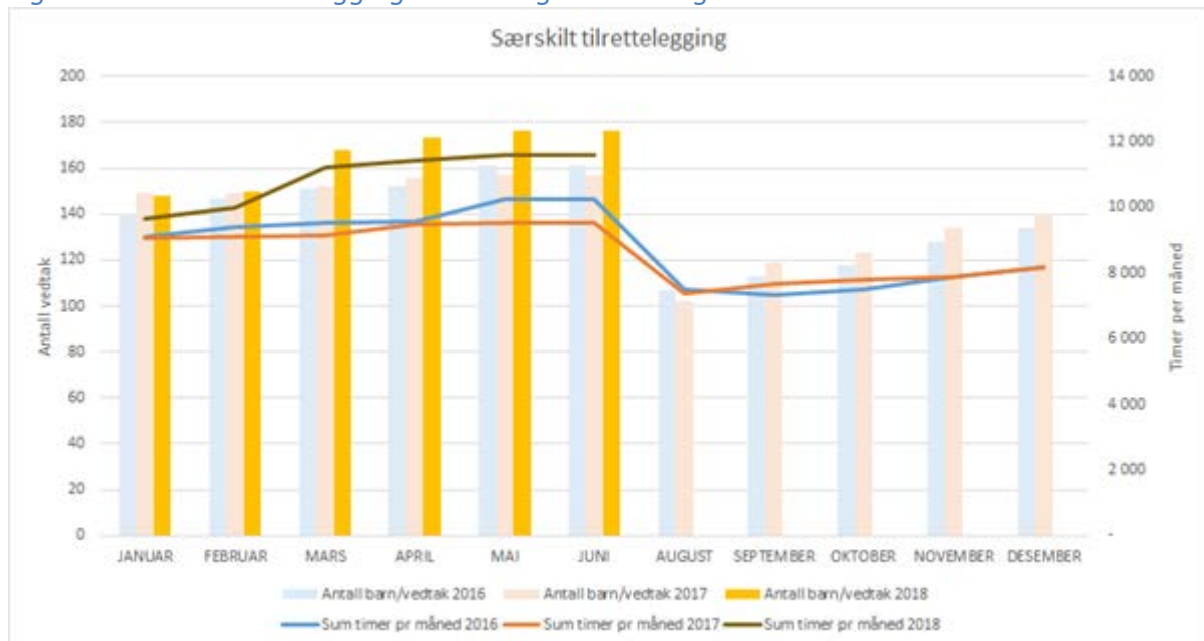
Figur 2. Utviklingen i antall heltidsplasser i barnehage 2016-2018

Spesialpedagogiske tiltak

Til tross for at barnetallet har falt, er det nå flere barn med vedtak enn på samme tid i 2017, og gjennomsnittlig antall timer per vedtak har økt markant siden i fjor. Dette medfører at utgiftene på denne posten vil bli høyere enn i fjor. Dette er det imidlertid tatt høyde for i rammen, og det forventes foreløpig ikke noe signifikant merforbruk på denne posten.

Figur 3. Særskilt tilrettelegging i barnehage – utvikling 2016-2018

Gratis barnehage

Per juli er det påløpt 11,6 millioner kroner til gratis barnehage. Dette er i overensstemmelse med tildelt budsjett. I juni var 675 barn dekket av ordningen. Det er 9 barn færre enn på samme tid i fjor.

Konklusjon

Programområdet venter å gå mot et årsresultat i balanse eller bedre blant annet på grunn av redusert barnetall.

Programområde 02 Oppvekst

Programområdet viser per juli et resultatmessig mindreforbruk på 3,2 millioner kroner i forhold til periodisert budsjett.

Mindreforbruket er hovedsakelig knyttet til lønn og refusjon sykelønn. Det positive avviket på lønn skyldes senere oppstart av nye stillinger innen avdeling for Familiehjelpen samt at noe skyldes utfordringer i forhold til rekruttering i Bekkevollen. Det negative avviket i forhold til drift skyldes i hovedsak eksterne kjøp til funksjonshemmede brukere, samt kjøp av staten i barnevernstjenesten. Avvik i forhold til inntekter knyttes til salg av plass til Nedre Eiker og barnevernet på tjenester for funksjonshemmede.

Det er en viss usikkerhet knyttet til prognosen for barneverntjenesten, hovedsakelig dreier usikkerheten seg om antallet plasserte barn, som er den store kostnadsdriveren innenfor tjenesten. Vekst og økte oppholdsdøgn vil kunne påvirke prognosen, og særlig vekst i kjøp av statlige tiltak. I tillegg vil ekstrakostnader knyttet til avlaster dommen samt manglende refusjon for private avlastningstiltak kunne påvirke resultatet.

Innenfor Tjenester til funksjonshemmede meldes det om vekst mot årets slutt som følge av utvidede vedtak fra juni på eksterne kjøp. Videre har tjenesten fått en økt kostnad på 1,1 million kroner knyttet til kostnadskrevende brukere som har krav på tjenester etter flere lovverk.

Programområdet opprettholder per juli en årsprognose tilnærmet i balanse. Dog er det fortsatt knyttet en del usikkerhet til brukervekst og kostnadsutvikling innenfor enkelte tjenesteområder.

Programområde 05 Helse-, sosial- og omsorgstjenester

Programområdet viser per juli et merforbruk på 13,9 millioner kroner i forhold til periodisert budsjett.

Sammenlignet mot samme periode i fjor er driften for programområdet på høyere nivå enn en deflatorjustering skulle tilsi, korrigert for at Drammen Kjøkken KF er blitt en del av basisorganisasjonen siden fra 1. januar 2018. Rammene ble økt noe i 2018 for blant annet styrking av hjemmetjenester og økt antall ressurskrevende brukere. Etterspørsel etter tjenester er økende, og i mangel på omsorgsboliger for personer med demens er det for tiden mange med langtidsvedtak på Helsehuset. Rådmannen vil komme tilbake til situasjonen i forbindelse med 2.tertialrapport, og økonomiplan 2019-2022.

Tjenestene leverer generelt sett et økonomisk resultat med mindre avvik, men det er noen enkeltvirksomheter som har større utfordringer. Dette gjelder spesielt Drammen Helsehus og NAV Drammen. Drammen Helsehus har de senere årene hatt større utfordringer med økonomisk styring. Virksomheten har fått styrket budsjetttrammene ekstraordinært de siste årene uten at dette har resultert i lavere merforbruk. Rådmannen er i gang med å utarbeide tiltak for den videre

driften. HSO-komiteen vil bli holdt løpende orientert om situasjonen. Nærmere omtale vil gis i 2.tertialrapport.

Som rapportert per 1.tertial er det vekst i sosialhjelpsutgiftene i Drammen. Sammenliknet mot samme periode i fjor har utbetalinger til livsopphold og boutgifter økt med henholdsvis 20 % og 18,6 %, totalt 8 millioner kroner.

Antall klienter med utbetaling hittil i år er 6,4 % høyere enn samme periode i fjor. Det er sosialhjelpsmottakere i aldersgruppen over 25 som er økende. Det er en svak nedgang for de under 25 år. Antall mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde har økt med 12,2 % i forhold til samme periode i fjor. Samtidig er den gjennomsnittlige månedsutbetalingen per mottaker på samme nivå i perioden 1. januar – 1. juli i 2018 som i 2017, det vil si cirka 10.000 kroner. Den foreløpige vurderingen er at økningen av sosialhjelpsutgiftene i hovedsak skyldes økning av antall mottakere. Det arbeides blant annet med å analysere hvem de nye mottakerne er, hvordan spredningen på utbetalingene mellom klientene er, og mulige årsakssammenheng. HSO-komiteen vil bli holdt løpende orientert om situasjonen. Rådmannen forventer å kunne legge frem resultatet av analysearbeidet i 2. tertialrapport 2018.

Selvom enkeltvirksomheter har større utfordringer, forventes det at tjenestene sett under ett vil levere et resultat i balanse for året.

Programområde 12 Grunnskole

Programområdet viser per juli et mindreforbruk på 8,2 millioner kroner i forhold til periodisert budsjett.

Programområdet vurderes å være under god økonomisk kontroll, og det forventes at man på årsbasis vil få et resultat som er innenfor budsjett.

Programområde 13 Introduksjonstjenester

Programområdet viser per juli et merforbruk på 2,3 millioner kroner i forhold til periodisert budsjett.

Det er forventet at programområdet går i balanse ved utgangen av året. Det er imidlertid usikkerhet rundt denne prognosen. Tilskudd 1 og tilskudd 2 (funksjonshemmede tilskudd) fra IMDi er en vesentlig inntektspost i virksomhetens budsjett. IMDi har hatt utfordringer med saksbehandlingstid på disse søknadene, og det er usikkert hvorvidt senteret får innvilget alle søknader. Det arbeides med å få fullstendig oversikt og prognose for året på denne posten. Dette arbeidet vil være ferdigstilt til 2.tertial.

Utbetaling av introduksjonslønn er en vesentlig utgiftspost. Utbetalingene per juli viser et merforbruk på 1,7 millioner kroner. Det er gjort ny vurdering av årsprognosen for denne posten. Prognosen viser et forventet merforbruk på 2,8 millioner kroner for 2018.

I tillegg til at det er økte utgifter til utbetaling av introduksjonslønn er det usikkerhet rundt inntekter fra IMDi til senteret. Rådmannen forventer at programområdet totalt sett vil gå i balanse for året.

5. Sentrale poster

5.1 Skatt og rammetilskudd

Inntekts- og formuesskatt

Målt i forhold til regnskap 2017 krever Drammen kommunes skatteanslag for 2018 en vekst på 0,1 prosent. Det nasjonale skatteanslaget krevde i utgangspunktet en vekst på 1,3 prosent i 2018, men er ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett nedjustert til 1,0 prosent som følge av lavere lønnsvekst enn tidligere forutsatt. Den svært lave vekstforutsetningen for Drammen kommune må ses i sammenheng med at kommunen i 2017 hadde en skattevekst som var 1,2 prosentpoeng høyere enn landsgjennomsnittet, i hovedsak som følge ekstraordinære innbetalinger av tidligere års restskatt med om lag 24 millioner kroner. Bystyret vedtok ved behandlingen av 1. tertialrapport å opprettholde årets skatteanslag uten endringer.

Selv om juni er en liten skattemåned var Drammens skatteinngang dårlig med 9,2 millioner kroner mindre enn i samme måned i fjor. Skatteinngangen i juli, med forfall 3. termin forskuddstrekk, var mer med en vekst på 4,0 prosent i forhold til juli i fjor. Akkumulert skattevekst for Drammen kommune er etter dette på 1,8 prosent per utgangen av juli, som er klart lavere enn budsjettert skatteinngang på 2,7 prosent. Dette bidrar til en mindreinntekt fra skatt på 11 millioner kroner per utgangen av juli, målt i forhold til periodisert budsjett.

På landsbasis har skatteutviklingen vært forholdsvis stabil i juni og juli, og akkumulert skattevekst i årets sju første måneder er på 3,9 prosent – tilnærmet samme vekst som per utgangen av mai. For å nå budsjettforutsetningen fra revidert nasjonalbudsjett om 1 prosent skattevekst i år vil det være tilstrekkelig med to milliarder kroner lavere skatteinngang i årets fem siste måneder enn i samme periode i fjor. Det vurderes derfor som sannsynlig at den nasjonale skatteinngangen vil bli noe høyere enn forutsatt i revidert nasjonalbudsjett.

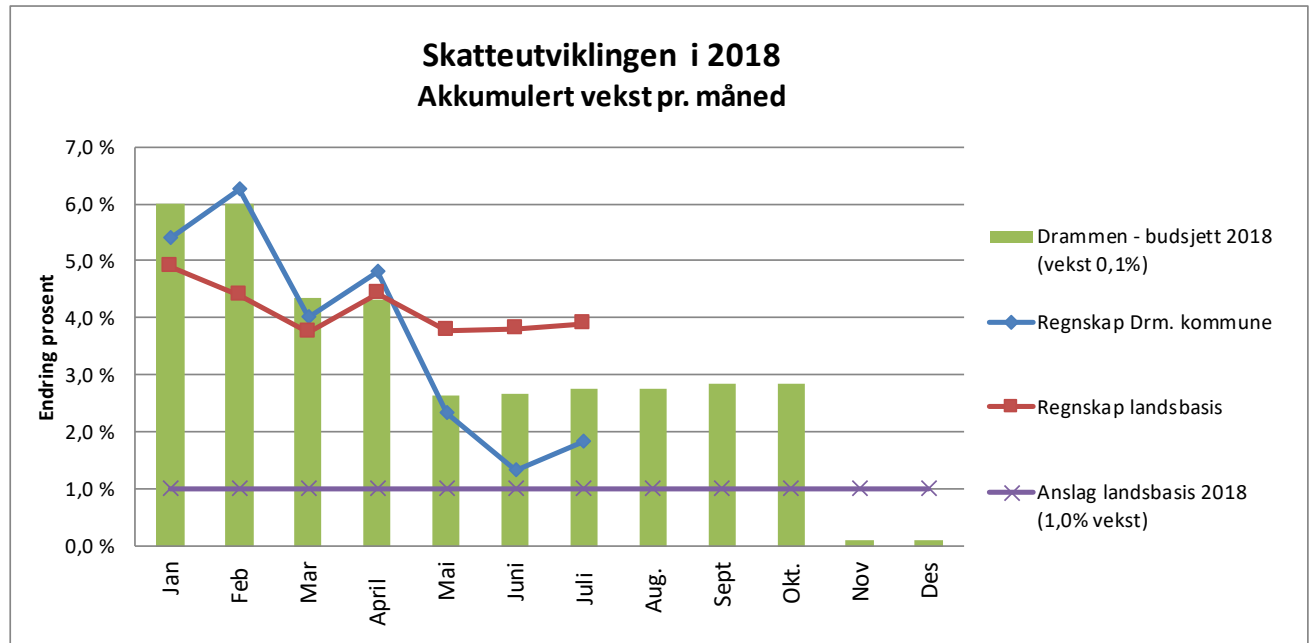
Tabell 3. Skatteutviklingen per måned i 2018

	Vedtatt budsjett 1)	RNB/ 1. tertial 2018	Jan	Feb	Mar	April	Mai	Juni	Juli
Regnskap Dram. kommune	0,1 %	0,1 %	5,4 %	6,3 %	4,0 %	4,8 %	2,3 %	1,3 %	1,8 %
Regnskap landsbasis	1,3 %	1,0 %	4,9 %	4,4 %	3,8 %	4,4 %	3,8 %	3,8 %	3,9 %

1) Forutsatt skatteinngang i 2018 målt i forhold til faktisk skatteinngang i 2017

2) Nye skattevekstanslag, basert på RNB 2018 (nasjonalt)

Figur 4. Akkumulert skattevekst i 2018

Til tross for den forholdsvis svake skatteutviklingen gjennom sommeren er rådmannen fortsatt optimistisk med tanke på å nå den budsjetterte skatteinntang i 2018. For å nå budsjettet tåler kommunen en reduksjon i skatteinntektene i årets fem siste måneder på 2,4 prosent sammenliknet med samme periode i fjor. Selv om det er betydelig usikkerhet knyttet til hvor stor nedgang det vil bli i skatteinntangen i november velger rådmannen å opprettholde årsprognosen i samsvar med budsjett.

Det vil bli foretatt en nærmere vurdering av årets skatteanslag i 2. tertialrapport.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet er per juli hele 14,3 millioner kroner høyere enn budsjett. Dette skyldes høyere inntektsutjevning enn budsjettert. Dette skyldes at skattevekst hittil i år er betydelig lavere enn den nasjonale veksten. Dette fører til at skatt per innbygger i Drammen til og med juli er 95,3 prosent av landsgjennomsnittet, mens kommunens budsjettforutsetning er på 97,6 prosent. Dersom Drammens skatteinntekter fortsetter å ligge på dette nivået vil man få en betydelig merinntekt fra inntektsutjevningen. I såfall må det også påregnes mindreinntekt fra skatt, med mindre den nasjonale skatteveksten blir vesentlig høyere enn forutsatt.

5.2 Andre sentrale inntekter

Integreringstilskudd flyktninger og asylsøkere mv.

Det er per utgangen av juli bosatt 49 personer, herav fire enslige mindreårige flyktninger. I tillegg har 8 personer kommet på familiegjennforening. Nye bosettinger gjelder blant annet 21 overføringsflyktninger, i tillegg til de som skulle bosettes fra Drammen asylmottak som ble nedlagt 28. februar i år.

Tabell 4. Bosatte flyktninger per juli 2018

	Antall bosatt pr. 31.07.2018	Målsetting (vedtak) 2018	Andel av målsetting
Voksne og barn i familie	45	60	75,0 %
Enslige mindreårige	4	5	80,0 %
Sum bosatte	49	65	75,4 %
Familiegjenforening	8		
Sum bosatt inkl. familiegjenforening	57		

Per utgangen av juli er det mottatt 65 millioner kroner i inntekter fra integreringstilskudd mv. Dette er 1,8 millioner kroner mindre enn budsjettert og 4,1 millioner kroner lavere enn i samme periode i fjor. Mindrenntektene skyldes i hovedsak etterslep på inntekter fra nye bosettinger (år 1-tilskudd) Ved behandlingen av 1. tertialrapport ble anslaget for inntekter fra integreringstilskuddet nedjustert med 1,4 millioner kroner.

Særtilskudd til enslige mindreårige flyktninger

Det er per utgangen av juli mottatt 25 millioner kroner i særtilskudd til enslige mindreårige flyktninger, som er 3,5 millioner kroner mer enn budsjettert. Særtilskuddet til enslige mindreårige flyktninger ble ved behandlingen av 1. tertialrapport nedjustert med 4 millioner kroner som følge av lavere bosetting enn opprinnelig forutsatt. Merinntektene skyldes inntekter for fem personer som bor i fosterhjem i andre kommuner, men har Drammen som registrert bostedskommune. Disse var ikke med grunnlaget for terminutbetalingene fra IMDi. Rådmannen vil foreta en ny vurdering av inntektsprognosen for 2018 i 2. tertialrapport.

5.3 Finansielle poster

Den budsjetterte renteforutsetningen for 2018 er lagt basert på en gjennomsnittlig forventet Nibor på 1,05 prosent med marginpåslag på 0,60 prosent som gir en budsjettrente på 1,65 prosent på lån med kortsiktige vilkår.

Drammen kommune baserer sine renteforutsetninger på utviklingen i styringsrenten og 3 til 6 måneders Nibor. Renteforutsetningen er også basert på forventninger om utviklingen i bankenes og markedets marginpåslag. Styringsrenten er 0,50 prosent. Norges bank har varslet at styringsrenten mest sannsynlig vil bli økt med 0,25 prosent fra september.

Snittet for Nibor har ved utgangen av juli vært på 1,01 prosent. I løpet av juli har Nibor økt fra 0,99 prosent til 1,06 prosent. Marginene på sertifikatene i markedet har vært lave på 10 til 20 basispunkter. Drammen kommune søker å optimalisere fordelingen mellom Kommunalkbankens flytende lån og bruk av markedet.

Lånefondet har refinansiert følgende hittil i 2018:

- Sertifikat på 100 millioner kroner til et 12 mnd sertifikat i Nordea. Avtalt rente er 0,97 prosent med start 23. januar 2018
- Sertifikat på 387 millioner kroner til et 6 mnd sertifikat i DNB. Avtalt rente er 0,977 prosent med start 28.februar 2018

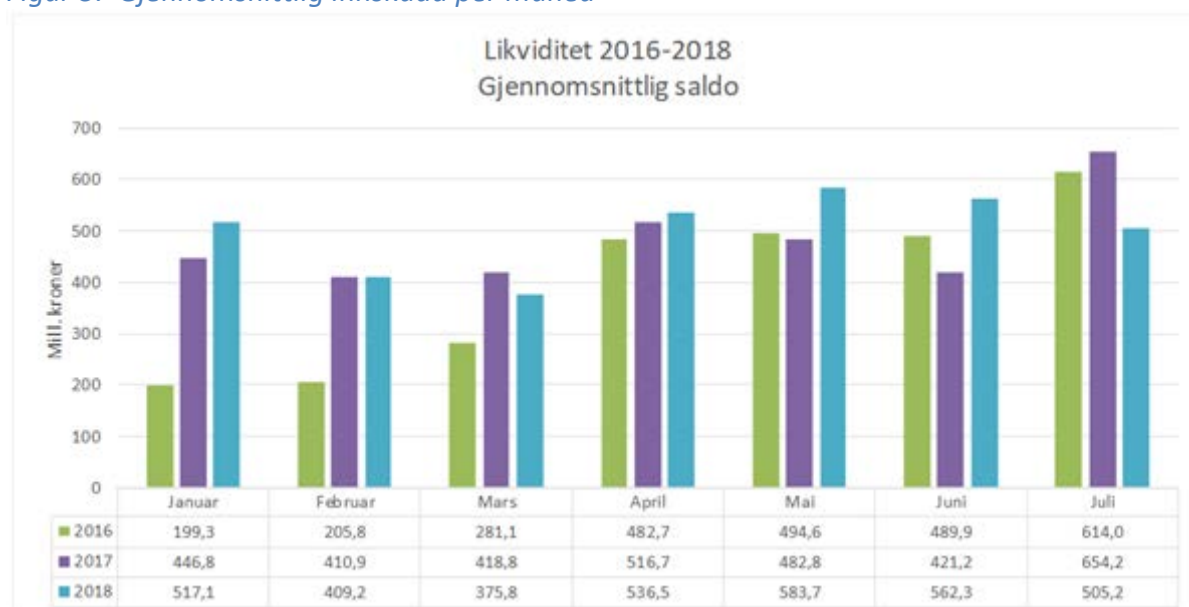
- Sertifikat på 370 millioner kroner til et 12 mnd sertifikat i DNB. Avtalt rente er 1,227 prosent med start 5.juni 2018

Kortsiktige låneavtaler som er rentejustert i så langt i 2018 ligger innenfor budsjettforutsetningene. Ved utgangen av mai er Nibor på samme nivå som budsjettet. De lave marginene i sertifikatmarkedet tilsier at renteutgiftene vil holde seg innenfor budsjett ved årets slutt.

Likviditet

Kommunens likviditet har vært positiv gjennom året. Likviditeten overvåkes løpende i forhold til når det er hensiktsmessig å gjøre nye låneopptak. Likviditeten består av to elementer, innskudd på konsernkonto i Nordea og plasseringer i pengemarkedsfond med lav risiko. Likviditeten er på omtrent samme nivå som i 2017. I 1.tertialrapport 2018 ble budsjettet for renteinntekter justert med 2 millioner kroner som følge av den gode likviditeten.

Figur 5. Gjennomsnittlig innskudd per måned*

*) Inklusiv plassering i pengemarkedsfond

Status startlån

Drammen kommune har søkt Husbanken om 200 millioner kroner til startlån for 2018 og har fått innvilget dette. Det innvilgede beløpet på 200 millioner kroner ble utbetalt våren 2018. Ved behandlingen av 1.tertialrapport 2018 ble det vedtatt å utvide lånerammen med 150 millioner kroner, slik at tilgjengelig ramme blir 350 millioner kroner i 2018. Det er forventet at søknad til Husbanken om utvidet låneramme vil bli innvilget.

I 2017 ble det utbetalt 28,8 millioner kroner mer i startlån enn rammen vedtatt låneramme. Dette merforbruket må dekkes av årets låneramme. Hittil i 2018 er det utbetalt 168,2 millioner kroner, slik at det per juli er disponert 197 millioner kroner av årets ramme.

Tabell 5. Status startlån per juli

Status per juli	2017	2018
Utbetalte startlån	109,6 millioner kroner	168,2 millioner kroner
Forhåndsgodkjent og innvilget startlån	106,9 millioner kroner	58,5 millioner kroner
Antall søknader	230	321
Ubehandlede søknader	126	151
Lån på restanseliste	62	71
Lån til inkasso	14	9

5.4 Overføring fra kommunens bedrifter

I vedtatt budsjett for 2018 var det forventet utbytte fra aksjeselskaper på til sammen 64,5 millioner kroner. Ved behandlingen av 1. tertialrapport ble budsjettet utbytte fra aksjeselskaper oppjustert med 18,4 millioner kroner som følge av vedtak i selskapenes generalforsamlinger. I tillegg ble budsjettet oppjustert med 4,1 millioner kroner i ekstraordinært eieruttak (overskudd fra næringsavfall) fra Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS.

Paul Røland
kommunaldirektør økonomi og næring

Roar Paulsen
økonomisjef

www.drammen.kommune.no

Drammen kommune

Engene 1

E-post: kommunepost@drmk.no

Telefon: 32 04 00 00